

Verslag
Commissie voor Grensoverschrijdende Verstandhouding
13 februari 2017
Akoesticum, Ede (NL)

Aanwezig: dhr. Van Soest (Gemeente Boxmeer, Voorzitter), dhr. Bal (Gemeente Arnhem), dhr. Berensmeier (Kreis Wesel), mevr. Gerrist (Gemeente Nijmegen), dhr. Hapke (Stadt Hamminkeln), dhr. Heinzel (Kreis Kleve), dhr. Hillen (Gemeente Nijmegen), mevr. Lüngen (LVR), dhr. Steins (Gemeinde Kranenburg), dhr. Kamps, mevr. De Ruiter, mevr. Arntz en mevr. Hubbers (Euregio Rijn-Waa)

Gasten: mevr. Vreugdenhil (Gemeente Ede), mevr. Aaldering (Gemeente Ede), dhr. Van Haeren, dhr. Lenselink, mevr. Van Haeren en dhr. Kanjo (Akoesticum)

Verontschuldigd: dhr. Heinrich (Gemeente Renkum), dhr. Dr. Henseler (Niederrheinische IHK), mevr. Kersten (Kreis Kleve), mevr. Pelzer (Gemeente Bergen), mevr. Rotink (Gemeente Nijmegen), dhr. Som (Gemeente Montferland)

Punt 1 Opening en begroeting

De voorzitter, dhr. Van Soest (Gemeente Boxmeer) heet alle aanwezigen van harte welkom en opent de vergadering en geeft het woord aan wethouder Willemien Vreugdenhil van de gemeente Ede. Mevrouw Vreugdenhil heet alle aanwezigen van harte welkom in de gemeente Ede. Zij geeft aan, het zeer te waarderen dat de commissie voor grensoverschrijdende samenwerking in het Akoesticum vergadert. Zelf is zij plv. voorzitter van de commissie van financiën en projecten en Euregioraadslid. Zij gelooft in de Europese samenwerking en ziet hier een belangrijke rol voor de commissie voor grensoverschrijdende verstandhouding weggelegd.

De heer Van Soest bedankt wethouder Vreugdenhil voor haar enthousiaste welkomstwoorden en geeft aan de locatie zeer bijzonder te vinden. Vervolgens stelt de heer Van Soest een kleine wijziging in de agenda voor en Punt 5b voor alle andere agendapunten te behandelen, aangezien de presentatoren helaas wegens andere afspraken niet tot het einde toe kunnen blijven. De aanwezigen stemmen hiermee in.

Punt 5 Vluchtelingenprojecten in de Euregio Rijn-Waal

Punt 5b Grensverleggend verkennen op het gebied van muziek

Dit project wordt gepresenteerd door Harold Lenselink (artistiek directeur Akoesticum), Victor van Haeren (zakelijk directeur Akoesticum) en Angelique van Haeren (communicatie, Akoesticum). De presentatie is bij het verslag gevoegd. Binnen dit INTERREG V A People to People project werken leadpartner Stichting Akoesticum en de Landesmusikakademie NRW e.V. samen. Het delen van kennis en ervaring staat centraal. De partners verwachten, dat de samenwerking tot nieuwe impulsen zal leiden, omdat de partners elkaar goed aanvullen. Vanuit deze samenwerking worden diverse activiteiten ontwikkeld op het gebied van o.a. ontwikkeling en vernieuwing scholingsaanbod muziekeducatie, culturele diversiteit (integratie van vluchtelingen), muziek maken door mensen met een beperking en senioren. In het kader van het project vinden o.a. diverse bijeenkomsten, expertsessies en trainings plaats. Recentelijk heeft er een expertsessie plaatsgevonden, waarin o.a. de vraag werd geprobeerd te beantwoorden, hoe muziek en podiumkunsten kunnen bijdragen aan een betere integratie van de samenleving. Hiervan zijn al goede resultaten bekend, maar dit besef is nog niet voldoende doorgedrongen in de maatschappij en bij de overheid. De expertmeeting heeft enkele goede ideeën opgeleverd om hier verandering in te brengen. Deze worden in een white paper samengevat.

De heer Bal (Gemeente Arnhem) vraagt of deze white paper ook voor anderen beschikbaar is. Akoesticum zegt toe de white paper, zodra deze beschikbaar is via de Euregio Rijn-Waal naar de commissieleden te versturen. Het verslag is t.z.t. eveneens terug te vinden op www.akoesticum.org.

De projectpresentatie wordt afgesloten met een optreden van Hesen Kanjo. De heer Kanjo komt uit het Syrische Aleppo en is van Koerdische afkomst. Hij is 20 jaar geleden naar Duitsland gevlucht en woont nu in Neuss. De heer Kanjo speelt qanun, een soort Oriëntaalse citer. Normaal gesproken wordt dit snaarinstrument met twee vingers bespeeld, maar de heer Kanjo heeft zijn eigen stijl ontwikkeld, waarbij hij alle vingers gebruikt. Hij speelt diverse traditionele liederen en enkele eigen werken, waarbij de thema's herinnering en hoop centraal staan.

De heer Van Soest bedankt de presentatoren voor hun toelichting en de heer Kanjo voor zijn zeer indrukwekkende optreden en geeft aan, veel bewondering voor het werk van het Akoesticum te hebben.

Punt 2 Vaststelling verslag van de vergadering d.d. 24 oktober 2016

Er zijn geen vragen of opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

Besluit:

Het verslag van de vergadering d.d. 24 oktober 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Punt 3 Subsidieaanvragen mini-projecten

Punt 3a Goedkeuring mini-projecten Kaderproject Prioriteit II INTERREG V

Er zijn geen inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot de subsidieaanvragen mini-projecten.

Besluit:

De commissie stemt in met de ondersteuning van de aanvragen 203020/2017m Nr. 1- 29.

Punt 3b Actuele stand van zaken budget mini-projecten Kaderproject Prioriteit II INTERREG V

Er zijn geen vragen of opmerkingen met betrekking tot de actuele stand van zaken van het mini-projecten-budget in het Kaderproject Prioriteit II INTERREG V.

De heer Kamps geeft aan, dat de werkwijze, aanvraag- en uitbetalingsprocedure van de mini-projecten ten opzichte van de INTERREG IV A-periode veranderd zijn en dit gedeeltelijk ook meer vraagt van de aanvragers. Dit is ook al bij de diverse programmapartners gemeld. De vraag is of de commissieleden van organisaties, verenigingen of ook uit eigen ervaring dergelijke signalen ook hebben gehoord. Als dit het geval is, is het verzoek om deze signalen door te geven. Deze signalen kunnen dan in het voortdurende proces van vereenvoudigen worden ingebracht.

De heer Rashid (Gemeinde Weeze) geeft aan, dat het aanvragen makkelijker is geworden, de uitbetalingsaanvraag is daarentegen moeilijker geworden. Het feit dat nu ook gewaarmerkte kopieën van rekeningen worden geaccepteerd is in zijn ogen al een belangrijke verbetering.

Besluit:

De stand van zaken budget mini-projecten Kaderproject Prioriteit II INTERREG V wordt ter kennis genomen.

Punt 4 Mededelingen

Punt 4a Afsluitende conferentie Actieteam GEA

De heer Kamps geeft kort aan, dat deze conferentie op 30 januari jl. heeft plaatsgevonden in Nijmegen. De actieagenda en het actierapport zijn naar alle lidgemeenten toegestuurd. De heer Kamps stelt voor om dit thema in de volgende commissievergadering uitgebreider te agenderen, waarbij er met name aandacht zal zijn voor de actiepunten, waarvoor ook inzet van

de Euregio's is gevraagd. Dit onderwerp zal dan ook in de twee andere commissies behandeld worden. De aanwezigen stemmen hiermee in.

Punt 4b Euregio-Wegwijzer

De heer Kamps geeft aan, dat de Euregio Rijn-Waal in 2012-2013 een eerste ronde met taal- en cultuurcursussen in het kader van het zgn. wegwijzerprogramma heeft aangeboden. Dit werd toen positief ontvangen. Het Euregio-platform heeft de wens uitgesproken om dit programma te herhalen. Er zal in 2017, 2018 en 2019 telkens een cyclus worden aangeboden. Dit voorjaar zullen de Euregioleden hierover geïnformeerd worden.

Mevr. Gerrist (Gemeente Nijmegen) vraagt na, of een financiering vanuit het INTERREG-project Grensinfopunt Rijn-Waal wel mogelijk is. De heer Kamps geeft aan, dat dit in de projectaanvraag is meegenomen. Het Grensinfopunt heeft namelijk niet alleen tot doel grensgangers en ondernemers te informeren en te adviseren, maar ook een goedwerkend netwerk van alle relevante partners, waaronder gemeenten te realiseren. Thematisch zullen de thema's, die Wegwijzer aanbiedt, dan ook aansluiten op de doelstellingen van het GrensInfoPunt.

Punt 4c Rondleidingen in het kader van 775 jaar Stadt Kleve

Mevrouw De Ruiter legt uit, dat de Stadt Kleve rondom het 775-jarig bestaan zelf geen grote festiviteiten organiseert, maar organisaties, verenigingen enz. heeft gevraagd om met ideeën te komen om dit heugelijke feit te vieren. Kleve Marketing heeft daarop het plan ontwikkeld om een reeks rondleidingen door Kleefse bedrijven te organiseren voor de inwoners van Kleve. De Euregio Rijn-Waal heeft besloten om hieraan mee te doen en organiseert twee activiteiten. Op woensdagmiddag 8 maart is er een rondleiding, waarbij de deelnemers ook in gesprek kunnen met de medewerkers en staan het werk en de taken van de Euregio Rijn-Waal centraal. Op zondag 10 september opent de Euregio Rijn-Waal haar deuren in het kader van de Duitse open monumentendag.

De heer Van Soest vraagt na hoe de promotie georganiseerd is. Mevrouw De Ruiter geeft aan dat de marketing verzorgd door Kleve Marketing. Voor 8 maart onderneemt de Euregio Rijn-Waal geen extra inspanningen om bezoekers te trekken. Voor 10 september zal dit wel het geval zijn.

Besluit:

De punten 4a, 4b en 4c worden ter kennis genomen.

Punt 5 Vluchtelingenprojecten in de Euregio Rijn-Waal

Punt 5a M4M (Mensen voor Mensen)

Karin Aaldering, adviseur public affairs van de gemeente Ede, licht het project Mensen voor Mensen toe. De presentatie is bij het verslag gevoegd. Ook dit project wordt met middelen uit het People to People programma ondersteund. Binnen Mensen voor Mensen werken de zes 100.000+steden binnen de Euregio Rijn-Waal samen met vrijwilligersorganisaties samen rondom het thema vluchtelingen. Gezamenlijk wisselen zij ervaringen en best practices uit om zo de integratie van vluchtelingen te versoepelen. Dit project is onlangs van start gegaan en de projectpartners kijken uit naar deze bijzondere vorm van samenwerking. Een eerste bijeenkomst in Arnhem is zeer succesvol verlopen. Hier is o.a. over polarisatie gesproken en het feit dat niet alle inwoners bereid zijn om vluchtelingen op te vangen. Dit herkennen alle steden, maar er is geen eenvoudige oplossing voor. Men probeert dit op te lossen door in een kleine setting, evt. zelfs in een op een gesprekken, begrip te vragen bij de bevolking. Ook de omgang met getraumatiseerde vluchtelingen werd besproken. Het blijkt dat hier overall nog te weinig aandacht voor is. Het besef, dat traumatische ervaringen ook integratie in de arbeidsmarkt en scholing in de weg staan is nog niet voldoende. Ook de voorbereiding op een evt. plotselinge nieuwe toestroom wordt verschillend opgepakt. Sommige gemeenten hebben zich hierop niet specifiek voorbereid. Andere gemeenten proberen nu al overcapaciteit te organiseren.

De heer Van Soest vraagt na hoe de resultaten gedeeld worden. Blijft de uitkomst beperkt tot de zes steden of worden deze ook gedeeld met andere gemeenten en vrijwilligersorganisaties. Mevrouw Aldering geeft aan, dat de resultaten uiteraard breder gedeeld zullen worden. De bevindingen worden gebundeld en gepubliceerd. Daarnaast zal er afsluitende bijeenkomst plaatsvinden, waarvoor alle Euregiogemeenten worden uitgenodigd.

Mevrouw Lüngen (LVR) raadt de projectpartners aan om ook de LVR in het project te betrekken, aangezien de LVR verantwoordelijk is voor de opvang van jonge vluchtelingen, die niet in begeleiding van een volwassene zijn gevlucht. Zo is er in Düsseldorf bijvoorbeeld een school en ziekenhuis voor getraumatiseerde vluchtelingen.

De heer Bal vraagt na of er al wezenlijke verschillen tussen de Duitse en Nederlandse situatie zijn vastgesteld. Mevrouw Aldering geeft aan dat de structuren en bevoegdheden weliswaar verschillend zijn, maar dat het werk dat gedaan wordt in de praktijk zeer veel overeenkomsten vertoont. Zij geeft verder aan, gemerkt te hebben dat er in Duitsland behoefte is aan meer experimenteerterruimte om dingen uit te proberen. Mevrouw Gerrist vult aan, dat in Duitsland kennisoverdracht en scholing (taal) op 1 staat in de integratie. In Nederland staat de sociale integratie (arbeidsmarkt) op 1. Verder neemt in beide landen de druk op de vrijwilligers toe en moeten ook zij beschermt worden.

De heer Bal vraagt of er ook initiatieven zijn, waarbij reeds succesvol geïntegreerde vluchtelingen worden ingezet om nieuwe vluchtelingen te helpen bij het integratieproces. Dit is niet het geval. De heer Rashid geeft aan, dat dit in het feit zou kunnen liggen, dat de vluchtelingen die langer geleden zijn gevlucht dit om andere redenen deden dan de huidige vluchtelingen en daardoor een drempel voelen om te helpen, omdat ze niet weten hoe de nieuwe vluchtelingen op hun zullen reageren.

De heer Kamps stelt de vraag hoe de aandacht vastgehouden kan worden, nu het geen voorpaginanieuws meer is. De heer Bal geeft de heer Kamps hierin gelijk en merkt op dat we nog niet klaar zijn met de vluchtelingen, dus dat aandacht nodig blijft.

De heer Van Soest bedankt mevrouw Aldering voor de interessante presentatie en geeft aan benieuwd te zijn naar de uitkomsten van het project.

Besluit:

De punten 5a en b worden ter kennis genomen.

Punt 6 Rondvraag en Sluiting

De heer Bal vraagt na hoe de burgemeesterconferentie van de 6 euregionale 100.000+steden op 3 februari jl. is verlopen. Mevr. Gerrist geeft aan, dat het 100.000+stedennetwerk is opgericht op basis van een besluit van de Euregioraad in november 2015. Het netwerk verbindt de steden, waarbij met name ook gefocust wordt op de rol, die de steden als centrumfunctie hebben met het oog op de omliggende regio. Tijdens de bijeenkomst op 3 februari is deze samenwerking door een *memorandum of understanding* tussen de zes steden geformaliseerd. De heer Kamps geeft aan, dat het een zeer goed georganiseerde bijeenkomst met een positieve stemming was, die ook ambtelijk zeer goed was voorbereid. De uitdaging ligt nu in de follow-up.

Mevr. Aldering vult aan, dat er parallel aan de ontmoeting tussen de burgemeesters ook diverse parallelsessies voor ca. 50 vakexperts uit de zes grote steden plaatsvonden. Hierbij werd o.a. over economische samenwerking, duurzaamheid en mobiliteit gesproken. Men merkt nu al dat men elkaar opzoekt.

Er zijn verder geen vragen of mededelingen.

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun constructieve bijdrage, wenst iedereen een goede thuisreis en sluit de vergadering.

Heidi de Rooter
20 februari 2017